

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

IX. évfolyam 3. szám | 2023. MÁRCIUS

BORBÁS, KATONATELEP, SZOLNOKIHEGY, TÁLFÁJA, TÖREKVÉS, ÚRRÉT, VACSIHEGY HÍREIVEL

MEGJELENIK HAVONTA

FEBRUÁRI SZÁMVETÉS

3.

FARSANG AZ ISKOLÁBAN

4.

KULTURÁLIS ÉRDEKESÉGEK

8.

KERTÜNK – HÁZUNK

9.

MÁRCIUS: tavaszelő, kikelet, böjtmás hava

Szécsi Margit: Március

Téli szellők fújhatok csak
játsszatok a hajamon.
Olvassz havat, melengető
márciusi szép napom.

Jó volna a nagykabátot
félredobni, s könnyeden
játsszani és birkózni a
városvégi zöld gyepen.

Fagyos folyó megáradjon,
vessen bimbót minden ág,
Szébb a somfa gyenge szirma
mint a szürke jégvirág.

Jó volna már munkálkodni;
arra vár a kert, mező.
Szép reményhez, szorgalomhoz
kell a fény, a jó idő.

Március van, március van.
Ember s állat érzi már;
dong a kaptár; szárnyat rezget
százszernyi kismadár.

Pacsirtának kék magasság,
vetőmagnak tiszta föld,
Jöjj el tavasz, földről, égről
már a telet eltöröld!

Az elnevezés a latin Martius hónapnévből ered. Jelentése: Mars (isten) hava. Rómában, az ősidőkben az év kezdő hónapja volt, megfelelően a mediterrán térségben elterjedt tavaszi – napéjegyenlőségi – évkezdési szokásnak. Az ősi Róma a tavasz-újévet március Idusán, holdtöltekor ünnepelte. Mars hadisten emléke már rég kiveszett a március hó fogalmából, de a tél elmúlásának, a tavasz megszületésének ünnepét még mindig a március fogalmához kapcsolja az emberiség. 2022–23 tele környékünkön nem igazán mutatta zord arcát, és sokan már úgy érzik itt a tavasz. De ha valaki kicsit visszatekint az elmúlt 20-30 év időjárási viszonyaira, könnyen láthatja, lesznek még meglepetések, nemcsak az időjárás területén.

A tavasz megszületésének, a kikeletnek ünnepét minden-

ki ezzel a hónappal kapcsolja össze. Az emberiség számos jeles nap megünnepléséhez köti a hónap sok napját és hazánkban különösen fontos esemény teszi még emlékezetesebbé, ünnepre méltatásra érdemesnek ezt az időszakot. Ez pedig az 1848-as forradalom és szabadságharc kitörésének évfordulója, március 15. 2023-ban a 175. évfordulót ünnepelhetjük, de ez a nap minden magyar ember számára a legújabb kori történelmünk kiemelkedő jelentőségű időszaka, beleértve a Kecskemét és környékéhez köthető eseményeket, személyeket. 1848. március 15. megünneplése a magyar szívekben egy sajátos szimbolikus jelentéstartalommal bír: a szabadság, a fejlődés, a modernizáció és a nemzeti tudat érzésével.

Ugyanakkor a hónap rengeteg olyan jeles napot is szá-

mon tart, amik az emberiség, és sok kisebb közösség életében valamilyen különleges eseményhez, vagy különleges személyhez fűződnek. A hónap néhány érdekesebb emléknapi, néphagyományokhoz fűződő ünnepei:

Március 8. Nemzetközi Nőnap

Az 1910-ben Koppenhágában megrendezett II. Nemzetközi Szocialista Nőkongresszuson a német Clara Zetkin javasolta, hogy világszerte tartsanak évente nőnapot. A nemzetközi nőnap sokkal többet jelent egy egyszerű ünnepnapnál: a történelmet alakító nők napja ez, ami azt a küzdelmet eleveníti fel, amelyet a nők évszázadokon át vívtak azért, hogy a társadalomban egyenlő jogokkal és lehetőségekkel élhessenek. Magyarországon 1914-ben

ünnepelték meg először a nőnapot. Az 1980-as évektől e napon a nőszerzők felvételénél hívják fel a figyelmet a nőknek a társadalomban viselt óriási szerepére, ugyanakkor kiszolgáltatottságára és védtelenségére is: arra, hogy a jogegyenlőség továbbra sem jelenti az esélyek egyenlőségét. Ma már kevésbé mozgalmi jelentőségű ez a nap, de női szemmel nézve:

Ahogy egy nő látja

Egyre sokasodnak azok az írások, amelyek a nők és a férfiak eltérő gondolkodásáról és kommunikációs különbözőségeikről szólnak. Ezek a viták sokszor elfedik a lényegét: a nők és a férfiak ugyanannak az éremnek a két oldala. Együtt lesznek család, együtt nevelik gyermekeiket és alakítják társadalmunkat.

(Folytatás a 2. oldalon!)

Kattints a Katonatelepi közügyek Facebook-csoportra!

A kölcsönös megértésre és figyelemre a nőknek és a férfiaknak egyaránt szükségük van ahhoz, hogy kiteljesedhesse- nek.

A nők hősök. A mindennapok hősei. Észrevétlenül teszik a dolgukat, percenként váltják meg a világot. Nőnek lenni csupa titok, olyan rejtély, amelynek megfejtésén évezredek óta fáradozunk. Van a nőkben valami örök misztérium, ami kibogozhatatlan, s talán ebben rejlik a női lét csodája.

A nő érzések, illatok, érzelmek, gondolatok tökéletes egyvelege. Nő nélkül nem létezik harmónia, egység, jövő. A nő a szerelem. A család és a gyermekeink. A nő a ritmus. A Hold. A négy évszak és a megújulás. A hétfő és a vasárnap. A nő a mosoly és a könnyek. A piros és a fekete.

A nő a magasság és a mélység. A meghittség, a perzselés és a gyengédség. A nő a türelem, a tisztaság és a harmónia. A nő az inspiráció és az ihlet. A bizalom és a hála. A pezsgés és a nyugalom. A nő az örök titok: az élet esszenciája. A nő a pillér, a tartóoszlop a társadalomban. Egyensúlyt hoz, értéket teremt. Tanít, gondoz, támaszt nyújt, vigasztal, irányt mutat, sokat küzd, és még többet szeret.

A Paradicsomban Ádám kapott egy segítőtársat oldalcsontjából. Mivel Éva Ádám testéből vétetett, létrejött egy misztikus szövetség is. Isten Évát Ádám élettársává, egyenlő párjává akarta tenni. Ennek a szövetségnek a megőrzése soha nem volt egyszerű, ma is sok kihívásnak kell megfelelnie. A férfiaknak és a nőknek sajátos erényeikkel közösen kell gazdagabbá és jobbá tenni világunkat.

A férfi jutalma a nő – a nő jutalma – pedig az a tudat, hogy ő maga a jutalom. Minden férfi annyira becsüli meg a nőket, amennyire a saját életét értékeli.

Isten éltesse a nőket ezen a napon is, és ne felejtjük el a legfontosabbakat: a nőnap egy olyan nap, ami azt szándékozik megmutatni a világnak, hogy milyennek kellene lenni az év többi 364 napjának... Urak, kérem, szánjanak pár percet szívükhöz kedves hölgyismerőseik, rokonaik meglepetésére, ünneplésére, és tartsák meg jó szokásukat egész évben!.

Hoksza Ildikó

Március 15.

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc 175. évfordulója

Korábbi márciusi lapszámainkban részletesen foglalkoztunk 1848 és Kecskemét, valamint a márciusi ifjak jelentőségével, hagyatékukkal, de a forradalom kitörésnek

napja a tavaszkezdettel már összefonódott, nemcsak a magyar hazában, de szerte Európában is. Az idén is kegyelettel emlékezünk meg a magyar szabadságért életüket áldozó hőseinkről, a forradalom vezetőiről, némán fejet hajtva tetteik, bátorságuk előtt, különösen fókuszálva a forradalom egyik legnagyobb alakjára, Petőfi Sándorra, aki éppen 200 éve született. Az elmúlt 175 évben számtalanszor próbálták meg átpolitizálni ennek a napnak a jelentőségét, hol bagatellizálva, hol túlértékelve, de egy biztos, hogy az önálló, független magyar nemzet itt indulhatott igazán útjára.

Március 25.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napja

A római katolikus egyház ezen a napon ünnepli Jézus fogantatását. Amikor Jézus születése napjának megünneplését dec. 25-re tették, kilenc hónapot számítottak visszafelé, s így rögzítették az ünnep időpont-

ját erre a napra, amelyet már 624 óta e napon tart az egyház. Magyar elnevezése onnan ered, hogy a fák oltását nálunk ez idő tájt szokták végezni. Az ünnephez fűződő hiedelmek is ezt tükrözik. Göcsejben azt tartották, hogy amely fát ezen a napon oltanak, azt nem szabad letörni vagy levágni, mert vér folyik belőle. Aki ilyen fát levág, megvakul, halála után pedig elkárhozik. Az ünnep magyarázatából fakad az a hiedelem, hogy az az asszony, aki Gyümölcsoltó Boldogasszony napján érintkezik férjével, biztosan teherbe esik.

A régi magyar néphagyomány szerint március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján köszöntötték a nőket. Ez a nap egyszerre a nők, az anyák és a termékenység ünnepe volt. Ezzel szemben, a "nemzetközi trendet" immár jó néhány évtizede követve, ma már, mi magyarok is, inkább március 8-án köszöntjük a nőket.

Összeállította:

felelős szerkesztő

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Falu-és Tanyabejáró Alapítvány (6000 Kecskemét, Talfája tanya 40.)

Felelős kiadó: Kovács Mária Klára kuratóriumi elnök

Alapító szerkesztők: † id. Tóth Viktor, Borsos Mihály, Kisberk Hella

Felelős szerkesztő: dr. Kerényi Zoltán; **Olvasószerkesztő:** Kovács Klára

Rovatvezetők: dr. Kerényi Zoltán (Kertünk-házunk), Kisberk Hella, Marsa Tímea (Oktatás, óvoda), Szentesi Zoltán, Kovács Péter (Sport), Laczay András, dr. Finta József (hit és erkölcs), dr. Serfőző Katalin,

Baksa-Nagysolymosi Andrea (Egészségügy), Makai Krisztián (Vállalkozás), Turai Laura (kultúra),

Lázár János (Kecskemét Katonatelepi Ifjúságáért Alapítvány), Héjjas János (Polgárőrség), Kovács Klára (Közélet)

Nyomdai munka: Pendeprint Kft. Nagykőrös. Készült 1100 példányban

Februári számvetés

Tisztelt 14. választókerületben lakók!

Nagy érdeklődést váltott ki a napokban Berta Mihály által feltett Katonatelepi Szolgáltató Központról szóló Facebook-poszt. Mint ahogy a Facebook-posztból is látszik az igény rendkívül nagy arra, hogy legyen a városrésznél egy központi épülete, ahol elsősorban a helyi vállalkozók, másodsorban egyéb szolgáltatók meg tudnak jelenni. Az igény azért is nőtt meg ennyire, mivel az ide érkező új családokkal rendkívül megnőtt a település lélekszáma, és ahogy a bölcsőde, óvoda, iskola, infrastruktúra tekintetében is folyamatos fejlesztésekre, bővítésre van szükség, úgy a szolgáltatások tekintetében is lépni kell előre.

Ahogy Berta Mihály is írta Facebook-bejegyzésében sok tárgyalás volt már az ügyben, de hangsúlyozni szeretném, hogy még sok is van hátra, ahhoz, hogy ez az elképzelés ténylegesen valóra váljon. Az első akadály természetesen a területszerzés volt, ugyanis kellett egy olyan terület találnunk, ami jó helyen van és el is adják. Többször kellett tárgyalnunk a városházával, hogy mely telek alkalmas egy ilyen létesítmény kiépítésére. Hosszas keresgélés után végül sikerült Misinek megvásárolnia az iskolával szemközti területet. De a parkolás megoldása, az autók ki és behajtásának a tervezése is több fordulás egyeztetés után vált véglegessé. Több befektetővel történtek már tárgyalások, beszéltünk a Városi Alapkezelővel is annak reményében, hogy támogatja az elképzelést. Egyeztetünk a főépítésszel a tekintetben, hogy milyen típusú épület kerülhet megépítésre. És a napokban pedig elkészültek az épület látványtervei.

Az épület mérete a mostani tervek alapján 400 m². Jelenleg 9 helyiség, 18 parkoló van tervezve. Ezek 70 és 10 m² közötti üzlethelyiségek.

Az emeletre egyelőre lakások kerülnek. Az elképzelések szerint postapont és bankautomata is lenne az épületben. Újra hangsúlyozni szeretném, hogy bár mindenki nagyon szeretné, hogy a Katonatelepi Szolgáltató Központ megépüljön, de még nagyon sok munka van hátra, még nem tudnánk megmondani, mikor kerül az elképzelt projekt olyan szintre, hogy már az építkezés megkezdésének időpontjáról tudjunk beszélni.

Ha azonban valakinek van elképzelése, hogy ott milyen vállalkozást szeretne nyitni, akkor azzal tudja segíteni a szolgáltató központ mielőbbi megvalósulását, ha minél előbb jelentkezik Berta Mihálynál (tel.: 70/506-0682), hogy a tervek az elképzelt vállalkozás igényeinek megfelelően legyenek kialakítva.

Fontos hír a vasúton túl lakók számára, hogy a Kecs-kemét vége tábla, korábban a vasút innenső oldalán a Katona Zsigmond utcán volt elhelyezve, ez a Magyar Államvasutakkal, Magyar Közúttal és a városháza illetékes munkatársaival való egyeztetést követően áthelyezésre került a Hosszúnyelű utca benső részére. Így eddig a vasút után személygépkocsival, motorkerékpárral, 3500 kg megengedett legnagyobb

össztömeget meg nem haladó gépkocsival akár 90 km/órával is lehetett közlekedni. A tábla áthelyezésével már csak 50 km/óra a megengedett sebesség. Remélem ez is segíti a közlekedés normalizálódását a Hosszúnyelű utcán.

Fontos hír a vacsihegyi és guba park környékieknek! OTP Bank automata kerül ki-

Dr. Fekete Gábor
önkormányzati képviselő

helyezésre, a Rózsavölgyi térre. Az ATM telepítése jelenleg tervezési és engedélyezési eljárás alatt van. Megvalósulása 2023. első félévében várható. Szeretném megköszönni a vacsihegyiek nevében Bethlennváros Lakóinak Egyesületének és az egyesület elnökének, Ladányi Kovács Zoltánnak, hogy az ügyben sikeresen közbenjártak.

Végezetül szeretném felhívni a tanulói ifjúság figyelmét, hogy már nagyon kevés idő van a „Falu- és Tanyabemjáró” Alapítvány által meghirdetett irodalmi pályázat benyújtására. Mint ismert: a legjobb alkotások külön kiadványban megjelennek lapunkban, s minden tanuló iskoláját értesítjük diákjuk sikeres pályázatáról. Úgy tudom, hogy a Katona József Könyvtár különdíjként két értékes könyvet is felajánlott. Igyekezzünk további különdíjakat is szerezni, hogy ne csak az első három-három helyezett, de minél többen kapjanak jutalmat.

Berta Mihály képei a Facebookról

Farsang a Mathiász iskolában

Télűző farsangi mulatsággal vettek búcsút a gyerekek a hideg téli hónapoktól és bizakodva várják a tavaszt, a jó időt. Az alsósok osztályonként rendeztek farsangi délutánt. Jelmezekbe öltöztek, különféle játékokat játszottak és farsangi fánk is jutott az asztalra. A felsősök közös mulatságot szerveztek táncsal, vetélkedőkkel. A vidám mulatságról válogattunk néhány fotót, melyekért köszönet a pedagógusoknak és természetesen a diákoknak is.

Óvodai hírek

A 2023-as év első városi szintű rendezvényét – Népdaletéklő találkozó – a Pöttömkert Óvoda (Petőfiváros, Egyetértés utca) tartotta 2023. 02.17-én. Óvodánkat Héjjas Zselyke katica csoportos kislány képviselte, akinek énekét a zsűri „csillogó arany torkú „oklevéllel jutalmazta.

Március 3-án pedig a Forradalom utcai Óvoda meghívásának eleget téve Máthé Mira, szintén katica csoportos kislány a Micimackó mesemondó találkozón jeleskedett bátor előadásával. A mese címe: Hogyan szedte rá a kádár a medvét, a nyulat és a farkast? Mindkét kislánynak szívóól gratulálunk!

Héjjas Zselyke

Máthé Mira

Meghívó

a Katonatelepi Óvoda Alapítványi báljára

Idő: 2023. március 18. szombat

Hely: Mathiász János Általános Iskola

Vacsora:

Holló Lakodalmas és Vendégház által svédasztalos vendéglátás

Zene: Hangulati zenekar

Általános foglalkozás: 18.30 óra. Kezds: 19 óra

Meglepetés műsor! Tombola! Büfé

Ár: 8000 Ft/fő

Jegyvásárlás: csak elővételben a Platan és Katona Zsigmond utcai óvodákban.

Támogatójegy vásárolható 2000 Ft-ért.

A bál bevétele óvodai árnyékolástechnikára fordítjuk.

Kérjük, befizetett

adója 1%-ával

támogassa

a Katonatelepi

Óvodásokért Alapítványt!

Adószám:

18003857-1-03

Mathiász János (II. rész)

„A titok kulcsa nem lehet más, csak a szakadatlan munka és kitartás”

Előző lapszámunkban megjelent visszaemlékezésünkben odáig jutottunk, hogy: Katona Zsigmond mellett a homok és a szőlő is várta már Mathiászt új otthonába, Katonatelepre!

Ezt megelőzően is történt azonban néhány fontos esemény a „szőlő-bűvész” életében. Mathiász Jánost már gyermekkorában „megérintette” a szőlő szeretete. Az ádámföldi családi ház kertjében is bizonyára volt néhány szőlőtő a sokféle gyümölcs között, amelyek ápolására már ifjú kora óta tanítgatta édesapja, aki gazdatisztként a Bornemisza-család birtokait igazgatta.

Elemi iskolába Eperjesen járt, középiskolai tanulmányait Kassán végezte Mathiász. Ezután, szülei kívánságára a kassai pap-nevelde növendéke lett, de természet-szeretete és a szabadság utáni vágya az intézet elhagyására indította.

A következő állomás a jogi főiskola volt, ahol már a tanulmányai alatt munkát vállalt a

vármegyházán, mert tanulmányainak fedezetét önmagának kellett előteremtenie. Előbb vármegyei írnok, majd főispáni titkár lett a közigazgatás berkeiben közel 20 éven keresztül. Az önálló keresetre családalapítása okán is szüksége lett, hiszen már 22 évesen nőül vette Gerhardt Annát, a kassai aranyműves leányát.

A szőlészkedést apósa kertjében kezdte, de az elhatározást, hogy életének új irányt ez a „szent növény” szab majd, egy találkozás váltotta ki. A kassai műépítésszel, Munkátsy Józseffel kifejlődő barátsága „meghatározó lépése” volt további életének. Közös „szerelmük” a szőlő mélyítette el barátságukat. Ennek „kézzelfogható jelét” a kassai Rozália-hegyen kialakított, pár év elteltével már közel 1600 szőlőfajtából álló gyűjteménye jelentette.

A hivatali munkából származó és a megnövekedett létszámú család fenntartási költségeiből megspórolt jövedelmének nagyobb részét, gyűjteménye gyarapításá-

ba fektette. Az évek során a gyűjtemény fajtái közül, közel 800 fajtát azonosított, a többi, szinoníma-névvel beszerzett, azonos fajtának, duplikációnak bizonyult. Ebben a munkában Mathiász szinte tökélyre vitte fajta-felismerő, fajta-leíró képességét, ismereteit, aminek a későbbiekben, a fajta-nemesítő tevékenysége során vehette nagy hasznát.

A közel egy évtizedes szakadatlan munka 1873-ban érte be első nagyszerű gyümölcsöt, a bécsi világkiállításon, szinte az ismeretlenségből a világsikert jelentő első helyezést. A kiállításra Mathiász, 27 cserépben felnevelt, közel 100 különböző fajta szőlőtővel nevezett be és a nemzetközi bírálóbizottság döntése alapján „elnyerte a pálmát”, a világkiállítás nagydíját.

„Mathiász előtt már tisztán kibontakozott a nagy cél: Magyarország csemege-szőlő-termelésének minél magasabb színvonalra való emelése. Ez a nagy és nemes törekvés töltötte be egész

lelkét s Bécsből hazatérve mind nagyobb lelkesedéssel folytatta munkáját, melynek dicsőséges állomásai között a bécsi világkiállítás volt sorrendben az első.” (Dr. Váry István: Mathiász János, 1940).

Majd sorban következtek, a Biharmegyei Gazdasági Egyesület nagyváradi kiállításán elnyert első helyezés, díszokmány, 1874-ben, a décsi és a dicsőszentmártoni kiállítások első helyezései 1878-ban. Közben egy újabb, meghatározó találkozás, ismeretség-kötés, barátság kezdete a Monarchia külügyminiszterével, Andrássy Gyula gróffal, 1877-ben.

Ez a találkozás volt a kezdete Mathiász és családja életében annak a több mint 17 évig (1881 – 1898) tartó, meghatározó eseményekben és eredményekben oly gazdag szakaszának, amely alatt Szőlőskén az Andrássy szőlőbirtokon éltek. Ennek a 17 évnél történetével ismerkedünk meg a következő lapszámunkban.

Lázár János

HATÁRIDŐ-MÓDOSÍTÁS

Technikai akadályok miatt az új beadási határidő: **2023 március 31. (péntek)**

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Petőfi emlékévként irodalmi pályázatot hirdet a „Faluk és Tanyabéjáró” Alapítvány.

A pályázaton a 14. sz. választókerületben lakó /Borbás, Katonatelep, Szolnokihegy, Talfája, Törekvés falu, Úrrét, Vácsihegy / és az általános iskola felső osztályaiban illetve középfokú intézményben tanuló diákok vehetnek részt.

A pályázat választható témái Petőfi nyomán, aki valóban életét áldozta a hazáért, aki rajongásig szerette szülőföldjét, az Alföldet, s aki végtelenül becsülte, szerette szüleit, testvérét:

- Mit jelent nekem a haza, a hazaszeretet?
- Mit üzen nekem március 15-e?
- Miért szeretem Kecskemétet vagy azt a városrészt, ahol lakunk?
- Mit jelent számomra a család?

Műfaji korlát nincs, lehet vers vagy próza (utóbbin belül akár monológ, riport vagy öninterjú stb. is.)

A felsőosztályos illetve középfokú iskolákban tanuló diákokat külön kategóriában bíráljuk el.

A zsűri elnöke: Kovács Mária Klára, a kiíró alapítvány elnöke.

Tagjai: Hoksza Ildikó nyugalmazott irodalomtanár, Kerényi Zoltán, a Katonatelepi Közúgyek felelős szerkesztője, Steiner Petra, a Katona József Könyvtár munkatársa.

A kategóriák első 3 helyezettje 5-4-3 ezer Ft értékű vásárlási utalványt kap. Írásaikat továbbá a következő 2 legjobb írást a Katonatelepi Közúgyek újságban külön mellékletben megjelentetjük.

A pályamunkákat – név, lakhely, iskola és osztály feltüntetésével – a **zsoag@faluestanyabejaro.hu** e-mail címre kérjük elküldeni.

**Beküldési határidő: 2023. március 31.
Eredményhirdetés: 2023. április 6.**

Kulturális érdekességek – főleg fiataloknak

Szerkesztőségi előszó: Februári számunkban már bemutatkozott egy riportjában Hoksza Ildikó, új munkatársunk, most egy, a „Petőfi 200” évhez kapcsolódóan küldött egy kedves írást, melyet Turai Laura rovatvezető előszavával adunk közre.

Nagy ötlet, gondosan kivitelezve. Copy-right Kecskemét. A szerző – Hoksza Ildikó – úgy mutatja be a korabeli várost, hogy alkalmazkodik a vélt Petrovics-gyerek stílusához. Egy pillanatra sem tűnik erőltetettnek a motívum-halmozás. Elgondolható, hogy a még költői öntudatára nem ébredt kisgyerek ilyen élénk sematizmus-sal sorolja nagyvárosi friss élményeit. Jó, semleges alapot nyújt a későbbi zseniális költői képekhez, képzelethez. Mindent megtud az ember a fiktív levélből – érzékeltesen, de nem mesterkéltén – amit a korabeli étkezés, öltözködés nyújtani tudott. Bepillantunk a szűkebb család szeretetközösségébe, az ősi magyar hit evangélikus leágazásaiba, a város jelentős intézményeibe (piac, templom városháza, malom). Sőt, a hölgyek akkori illatosításáról, az iskolai nyelvtanításról, az akkor még Vacs-falu felé csörgedező patakról, és az egész nyugatias szerkezetű városkapukról-hidakról. Így épít tehát hidat a szerző múlt és jelent közt.

Az elmúlt napokban írtam néhány sort a Petőfi évfordulóhoz kapcsolódóan, elképzelve, hogy milyen levelet írhatott volna a kis Petőfi Sándor szüleinek, amikor Kecskeméten tanult. A város körüli sétája alkalmával akár a Vacshegy környékén is járhatott. Az íráshoz háttérkutatást is végeztem, milyen épületeket láthatott, milyen öltözet, ételekkel, szokásokkal találkozhatott. Remélem, tetszeni fog az írásom. Fogadjátok szeretettel: Hoksza Ildikó.

(Az illusztrációk forrása: www.tex.hu/kult/2022/01/22/petofi-sandor-kezirat-vers-foto-levelezes-hozzaferhet-letoltheto-pim-petofi-szabadon <https://mnl.gov.hu>)

Kedves édes Szüleim!

Írok néhány sort új lakhelyemről, iskolámról, új életemről.

Először is Miska bácsiról, Eszter néniről és Erzsikéről szeretném tudatni, hogy igen nagyon szeretnek engemet, és úgy bánnak velem, mintha a saját gyermekük lennék.

Finom ételeket készítenek, gulyást, pörkölteket, sülteket, lepényt, kolbászt, szalonnát. Finom pogácsát, izes fánkot, kávét és teát is gyakran fogyasztunk.

A felnőttek ruhái díszesek, szépek, különösen a néniké, melyek fodrosak, hímzettek. Szépek a harisnyáik, melyeket itthon szőnek. Hajviseletüket tollakkal, fésűkkel és virágokkal teszik még ékezebbé. Hetente tartunk nagyobb tisztálkodást illatos vízzel. A ruhák mosásához is finom illatot tesznek a vízbe. Nekem a jázmin, a rózsa és a cédrus illata tetszik a legjobban. Játsszótársaim főleg a rokon gyermekek, de az iskolatársak is igen kedvesek.

Az iskolában a Tanító bácsi szigorú, de kedves ember, sok okos dologra tanít bennünket. A Tanító bácsi azt hirdeti, hogy az ember Isten kegyelme által üdvözüli, és a hit Isten ajándéka. Az embernek jól kell cselekednie, és én is azon fáradozom. Igyekszem szépen írni és sokat olvasni, érdekesek az olvasókönyv bibliai történetei. Több idegen nyelvet is tanulunk, ezek a német és a latin. Mindkető érdekel engem. A tanteremben sokan vagyunk fiúk és lányok, világos van, és jó meleget ad a boglyakemence. A napi rendet be kell tartani, ami jól követhető, könnyen teljesíthető.

Petőfi, a Kecskeméti kisiskolás

Kecskemét igen jó hely. közel vannak a templomok, a városháza, a boltok, a piac és a malmok. A piacon minden finomság beszerezhető, az árusok naponta kínálják friss szebbnél szebb portékáikat. Ide jár Eszter néni is gyakorta beszerezni a húst, a zöldséget és a gyümölcsöt a finom ételek elkészítéséhez.

Erzsikével a minap elmentünk egy malomba megőrölni a búzát és sajtolni olajat. Vannak emberi és állati erővel működő malmok, nekünk mindegyik megfelelt. Itt Kecskeméten nagyon sok malom van.

A közelben található egy patak, amely pihenő, delelő helyé vált az áthaladó utazók számára. Vize fontos a tűz oltásánál, de kicsit sok a szűnyog, és néha rossz szagot áraszt. Miska bácsi ezt nem bánja, mert a patak ékessége Kecskemétnek. Egyébiránt Kecskeméten sok a homok is, sokat fúj a szél, és sok ember él családjával együtt kint a földeken. Eszter nénivel sétáltunk egyet a város körüli szőlők és gyümölcsösök között, más mellett a Vacs felé vezető közön.

A házak a városban többnyire földszintesek, és vályogból vagy sárból épültek. Az utcák földesek, nincs kövel burkolva. Lehet járni istentiszteletra és egyéb alkalmakra, ahogyan az a naptár szerint következik.

A várost árok veszi körül, a városba a kapuknál hidakon lehet bejutni, ahol fizetni kell. Utcái görbék, kanyargósak, területe tíz tizedre van osztva. Én még nem tévedtem el, igaz mindig kíséreléssel szoktam nézelődni.

Szeretek itt lenni, jól érzem magam. Ezért örökké hálás leszek drága Szüleimnek.

Csókolom a lelküket és szívüket számaltanszor.

Szerető fiuk: Sándor

Kecskemét főté 19. sz. közepén

A kis Adél metróra igyekezett az óvodába apuval. Minden reggel megtették ezt a hét megállót a Kockás utcától, a Lepke Óvodáig. Kivéve persze szombaton és vasárnap, mert akkor ad-dig aludtak, amíg a tollpaplan nyomni nem kezdte az oldalukat. Hétvégén mindig azon versenyeztek apuval, hogy ki tud tovább ágyban maradni. De mindig Adél nyert, mert apunak tíz óra felé már olyan hangosan korgott a gyomra, hogy a szomszéd Panelka néni a partvis nyelével átkopogott a falon, hogy ideje felkelni. Adél nagyon szerette ezeket a délig tartó reggeleket, csak anyja hiányzott neki nagyon. Ilyenkor a takaró alatt magához szorította anyja kék hálójingét, és megpróbált emlékezni arra, amikor anyja még velük volt, újjával csigákat font barna hajába, és Gügecséről, a metróalagútban lakó, jóságos, rózsaszínű szörnyről mesélt neki.

Adél titkon azt remélte, hogy egyszer az ellenőrök helyett Gügecse áll majd ott a kijáratnál, és mosolyogva szólítja fel apát, hogy mutassa fel jegyét, vagy bérletét, és akkor apa szórakozottan elővonná a telefonját, és Gügecse türelmesen kivárná, hogy apa kinyitja rajta azt a zsebet, ahol a bérletét tartja. De sajnos mindig csalódnia kellett. A kijáratnál rendre marcona ellenőrök álltak, akiknek egész nap szembe kellett nézniük a metróalagútból kiáramló széllel, ezért apró szemük köré ijesztő, bozontos szemöldököt növesztettek.

Már csak három megálló választotta el őket a Lepke Óvodától. Az üttö-kopott szerelvényben nem volt szabad ülőhely. Apa azt mondta, hogy az ülés olyan néniknek és bácsiknak kell, akiknek nagyon fáj már a lábuk, a gyerekek majd ráérnek akkor leülni, amikor majd olyan idősek lesznek, mint ezek a

nénik meg a bácsik. Talán éppen azért fáj a lábuk, mert annak idején, mikor ők jártak apuval vagy anyuval a Lepke Óvodába, nekik sem adták át a helyet, gondolta Adél, és elhatározta, hogy ha majd ő lesz fájós lábú néni, akkor igen is át fogja adni a helyét az óvodába igyekvő gyerekeknek.

Adél egyik kezével apa nagy lapátkezeit fogta, a másikkal erősen kapaszkodott. Hallgatta, ahogyan ez a kék hernyó az alagútban surrog, és kerekkei a síneket köszörülnek. Ezt a kék hernyót anyja mondta neki egyszer, és azóta csak így hívta a metró.

Egyszer csak az alagút kel-lős közepén megállt a kék hernyó, és egy tapodtat sem akart tovább menni. Apa, nyugtatta Adélt, hogy mindjárt újra elindulnak, csak bizonyára egy másik szerelvényt kell bevárniuk. Telt az idő, és még mindig egy helyben vesztegéltek. Hirtelen kialudtak a villanyok a kocsiban. Adél nagyon megijedt, és egyre jobban szorította apa kezét. Néhányan elővették a telefonjaikat, és azzal próbálták bevilágítani a sötét hernyóbendőt. Nemsokára a kocsik plafonjára szerelt hangszórókból egy rekedt hang szólalt meg, és arra kérte az utasokat, hogy hagyják el a szerelvényt, mert az, műszaki okok miatt nem tud tovább menni. Még azt is hozzátette, hogy mindenki maradjon a kocsik közelében, és várja meg a tűzoltókat, akik majd segítenek kijutni az alagútból. Adél nem értette, mi az a műszaki ok, ami miatt megállt a kék hernyó, de biztosan valami nagy baj lehetett, ha megállított egy ekkora behemótot. Apa kezébe kapaszkodva, engedelmesen megindult a

legközelebbi ajtó felé. Az ajtó körül nagy volt a tülekedés. Mindenki elsőnek akart kijutni, de mivel a metrónak nincs lépcsője, nehezen ment a leszállás. Amikor végre Adélra és apára került volna a sor, valaki türelmetlenül melléjük fura-kodott, és elszakította Adél kicsi kezét, apa biztonságot nyújtó, vaskos kezétől. Adél ekkor két idegen kezet érzett a derekán. Egy idősebb bácsi volt az, aki leemelte a kislányt a metróról. Miután letette a földre, fordult is vissza, hogy a többieknek is segítsen a leszállásban. Ügyet sem vetett többé Adélra. Az alagútban volt aztán igazán nagy a kavardás. Adél hiába szólította apát, senki sem válaszolt, vékony hangocskája nem tudta áttörni a tömeg hangos morgását. A kislány egyre kétségbeesettebben kapkodta a fejét ide-oda, hátha meglátja apát, de hiába, sehol sem találta. Csupa idegen arc nézett rá, akik csak azzal törődtek, hogy minél hamarabb kijussanak az alagútból. Senki sem várt a tűzoltókra, megindultak arra, amerre a kijáratot sejtették. Csak Adél maradt ott szőfoga-gadóan a kék hernyó mellett. Ritkulni kezdett a tömeg, egyre kevesebb ember vette körül. A sok utast lassan elnyelte a metróalagút sötétsége. Kis idő múlva teljesen egyedül maradt a sötétben. Leült, és halkan pityeregni kezdett.

Hirtelen egy puha kéz fogta meg a vállát. A kislány úgy megriadott, hogy még a könnyei is elálltak.

– Ne félj! – mondta egy kedves hang.

– Apa, te vagy?

– Nem, én nem az apukád vagyok – válaszolta a kedves hang.

– Hát akkor ki? – kérdezte Adél színpogva.

– A barátod, Gügecse.

– Gügecse? – hitetlenkedett a kislány. – Igazán te vagy?

– Igen, én.

– Te tényleg létezel! – csodálkozott Adél.

– Bármilyen elképzelés, azzal, hogy elképzelted, már létezik valahol. Ha máshol nem is, a képzeletedben biztosan – mondta Gügecse, és megsimogatta Adél kócos haját.

Ekkor minden lámpa ki-gyulladt a mellettük veszteglő metrószerelvényen, és Adél a fényben meglátta a nagyra nőtt, rózsaszínű lényt. Egyáltalán nem volt félelmetes, sőt éppen ellenkezőleg, nagyon barátságosnak tűnt. Éppen olyan volt, ahogyan anyja mesélte; testét mindenütt rózsaszínű pihe borította, ami ránézésre, a tollra, de tapintásra inkább a szőre hasonlított. Barna szeme mókásan kidülledt, széles, világos rózsaszínű orra volt, nagy pocakja, és talán még apánál is nagyobb volt egy fejjel. Adél megnyugodott.

Egyszerre azt vette észre, hogy a metró kocsit hátrálni kezd, és nemsokára melléjük kerül a vezetőfülke. Ekkor a szerelvény nagy csikordulással újra megállt.

– Indulhatunk? – szölt ki a fülkéből egy tányérsapkás, görbeajkú ember, aki alig látszott ki az orrán ülő nagy, fekete szemüveg mögül.

– Hová? – kérdezte Adél kisé-riadtan.

– Oh, ő itt Chauffe úr – mutatta be Gügecse. – Ő visz el minket az utazásra.

– Az utazásra? – nézett nagyot Adél.

– Szállj csak be! Varázslatos lesz! – biztatta Gügecse, és kézen fogta a kislányt.

Beszálltak a vonatba, és szélesebben eltűntek az alagútban.

Wesz Péter

A Magyar Borok Háza Alapítvány több mint egy évtizeddel ezelőtt döntött úgy, hogy Katona István emlékdíjat adományoz a szőlő-bor ágazat kiemelkedő kutatói, szakemberei számára. Az egykori vállalatvezetőről, kiváló szakemberről elnevezett díjat évente 2 személy kaphatja meg. Az idei díjazottak egyike dr. Ke-

Katona István-emlékdíj

rényi Zoltán. Lapunk felelős szerkesztője több évtizedes kimagasló szakmai tevékenysége elismeréséül február vége felé a Kiskunhalason rendezett ünnepségen vette át az érmet és oklevelet. Gratulálunk!

A szerkesztőség nevében: **Kovács Klára**

Kulturális ajánlat – megyei könyvtár

2023. március 1-től újra keddtől szombati, 9 és 18 óra közt várja a látogatókat a megyei könyvtár. A várható programokról Steiner Petra, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár kommunikációs és közönségkapcsolati referense tájékoztatta olvasóinkat.

Továbbra is csütörtökönként 10 és 11 órától kedveznek a legkisebbeknek a Babahancurka mondókázó foglalkozással, melyen a részvétel ingyenes, azonban előzetes jelentkezéshez kötött. Aki korán szeretné megismertetni a gyerkőccel az angol nyelv szépségeit, az április 15-én (szombaton) 10 órától vehet részt a Helen Doron Kecskemét Oktatóközpont jóvoltából egy ingyenes baba-mama foglalkozáson. Ide 3 hónapostól 2 éves korig várják a csöppségeket, akik regisztráció ellenében vehetnek részt a délelőtti alkalmon.

A robotrajongó gyerkőcök továbbra is csütörtökönként 15 órától mélyülhetnek el a programozás rejtjeleiben a Könyvtári robotóra foglalkozásokon. Aki viszont inkább építeni szereti a masinákat, ezentúl kétheti rendszerességgel várhatja a szombati Robotépítők foglalkozást. A pontos időpontokról a könyvtár honlapján tájékozódhat.

2023. március 23-30. közt dübörögnék majd az Internet Fiesta programjai, ahol túlzás nélkül az apróságok és az idősek is válogathatnak a könyvtári kínálatból. Hogyan használható a VR eszköz a sportban és a tanulásban? Mennyire tehetséges a művészetben egy mesterséges intelligencia alapú szoftver? Miért és miként manipulálható az emberi gondolkodás? Csak néhány kérdés, melyre biztos választ kap, ha részt vesz az egyes eseményeken. További részleteket, pontos időpontokat a könyvtárban kihelyezett Internet Fiesta programplakáton olvashat.

Március 23-án (csütörtökön) délután fél 5-től újabb kalandozásra várja Szabó Zoltán fotográfus az érdeklődőket az

Utazók a könyvtárban turisztikai sorozat keretében. Ezúttal Pakisztán hét-nyolcezezeit barangolhatja be képzeletben a közönség.

Túl rejtélyesnek találja a mai fiatalokat? Március 24-én (pénteken) 16 órától Bereczki Enikő generációkutató igyekszik informatív előadásával szűkíteni a generációk közötti információ-, kommunikáció- és egymás megértésének hiányából fakadó szakadékot.

Március 28-án (kedden) 16 órakor Görög Ibolya protokollszakértő látogat el a könyvtárba, hogy viselkedésszerű és kommunikációs tanácsokkal lássa el a közönséget. Előadásának címe: A hiteles tanító ember.

Aki szeretné társaságban eltölteni szabadidejét, szinte minden héten csatlakozhat egy-egy délutáni klubfoglalkozáshoz. Március 23-án fél 5-től a Star Wars világának rajongói gyülekeznek a Könyv-

vá minden lírakedvelőt szeretettel várnak. Április 20-án délután fél 5-től pedig a tini olvasók beszélgető köre veszi kezdetét a földszinti Tinivilágban.

Nem áprilisi tréfa, hanem igazi szórakozás várja korhatári kötöttségek nélkül az érdeklődő játékosokat április 1-jén (szombaton) délután 2 órától a Kecskeméti Társasjáték Kör Egyesülete vezényletével megvalósuló Társasjáték klubban. A részvétel ingyenes, viszont a játékmesterek kéri, mindenki jelezze feljük részvételi szándékát a hivatalos Facebook-eseménynél!

Tudta, hogy a könyvtárban nemcsak elméleti, de gyakorlati tudásra is szert tehet? Havi rendszerességgel várják Horgolóra (április 12. (szerda) és április 21. (péntek) 15.30 óra) és Könyvtári varroda (március 31. (péntek) 15.30 óra) foglalkozásokra, ahol előbbin a horgolás, utób-

díjas Könyvbarátok Klubjának következő találkozója, melynek keretében Simonffy György zenetanár beszél majd a jelenlétnek a zenetörténet requiemjeiről. Ezt követően a könyvtár április 7-10. közt zárva tart.

Amennyiben hisz abban, hogy az olvasás nemcsak pusztán kikapcsolódás, de igazi mentális egészségfitnesz is, Muráncsik Mónika irodalomterapeuta április 20-án (csütörtökön) délután fél 5-kor kezdődő Biblioterápiás foglalkozásán a helye. A részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött. Ennek részleteiről a könyvtár honlapján talál további információkat.

A költészet napja alkalmából két könyvbemutatóval is készülnek a megyei könyvtárban. Április 11-én (kedden) 17 órakor Beke József Arany Jánosról írott kötetét, április 13-án (csütörtökön) 17 órától pedig a 70 éves Pintér Lajos költőt köszöntik, majd Pál Sándor Attila Daloskönyv című kötetét ismertetik meg közelebbről a lírakedvelő közönséggel.

Április 12-én (szerdán) 17 órakor találkozhatnak a kecskeméti növénybarátok Hegedűs Ágoston, a Jó Föld termécsalád gyártójának előadásorozata, az Így készűl a csodakert - spóroljon magasságyással! keretében. A havi találkozásokon nemcsak elméleti, de gyakorlati ismeretekkel is gazdagodhat, mit és hogyan érdemes ültetni kertben, erkélyen, sőt akár a pannellakás ablakpárkányában is!

Április 14-én (pénteken) 10-16, az azt követő napon pedig 10-13 óra között várják a Nemzeti Adó- és Vámhivatal munkatársai a lakosságot, akik segítenek az adóbevallással kapcsolatos online ügyintézésben.

A zenerajongók április 15-én (szombaton) 16 órától találják meg számításaikat Bósze Ádám zenetörténész többrészes sorozatának első alkalmán, melynek címe: Zár csere – a Gesualdo-gyilkosság története.

tári Jedi Akadémia keretében, ahová kicsiket és nagyokat egyaránt várnak. Április 5-én (szerdán) 17 órától a Vájl jobb olvasóvá! Könyvklub tagjai találkoznak, akik az egyes alkalmakat vezető Göblyös G. István kötetéről (Nyugalom a viharban) fognak beszélgetni. Egy nappal később, április 6-án délután fél 5-től a J. K. Rowling megálmodta varázsvilág rajongói gyülekeznek a Harry Potter Klub berkein belül, majd egy hét múlva, április 13-án 16 óra 30 perckor már a sci-fi műfajának szerelmesei beszélgetnek filmekről, könyvekről és sorozatokról. Ugyanezen a napon, ugyanebben az időben, csak más helyszínen az Ars poetica könyvtári versklub is találkozót hirdet, aho-

bin pedig a szabás-varrás rejtjeleibe vezetik be az érdeklődőket. Amennyiben varrni szeretne tanulni, eszközöket nem kell magával hoznia, csak az 500 forintos hozzájárulási díjat kell megfizetnie, ellenben, ha éppen horgolni vágyik, az ollót, a 2-2,5-es horgolótűt és a középvastag pamutfonalat magának kell biztosítania.

Újabb ingyenes film-színház vetítésen vehet részt április 5-én (szerdán) 16 órától a Madách Színház jóvoltából. A Tercett - Móricz Zsigmond szerelmei című alkotást tekintheti meg, mely korhatári besorolás szerint 12 éven aluliaknak nem ajánlott.

A húsvéti ünnepek előtt, április 6-án (csütörtökön) 16 órakor kerül sor a Nyug-

Újabb enyhe tél, újabb nehéz év a növénytermesztőknek

A 2022–23 év bővelkedett a meg nem szokott időjárási eseményekben, körítve még azzal, hogy a szűkebb környezetünkben néha teljesen eltérő jelenségeket tapasztaltunk az ország többi részével összehasonlítva. Mostani lapszámunkban szeretnénk egy kicsit elemző visszatekintést adni az elmúlt évszak különleges tapasztalataival és rávilágítani, hogy mennyire fontos a kertjével törődő emberek számára az összefüggések, következmények tanulmányozása.

Ha az ember hallgatja, nézi az időjárás jelentéseket, előrejelzéseket feltűnő, hogy milyen szerteágazó és egymástól jelentősen eltérő értékeket találunk. Tudni kell, hogy Kecskeméten már sok éve nincs az OMSZ-nek meteorológiai állomása, és valós eredményekre előrejelzésekre csak a magán kertekben, vagy vállalatoknál elhelyezett meteorológiai jelzőrendszerek adnak támpontot, ami csak a szűkebb környezetre érvényes, és legfeljebb 3 napos előrejelzésre alkalmas.

Katonatelepen jelenleg 2 modern műszeres mérőállomás működik a Kutató szőlőterületén elhelyezve, de ezek a computerrel működtetett állomások is eltérő adatokat szolgáltatnak, akár csak Úrrét városához közelebbi részéhez hasonlítva. Mindezek ellenére, a Kutató Intézet engedélyével, egy gyors összehasonlítást szeretnénk tenni most a 2022 évi és a 2023 január és február hiteles adataiból, hogy átlátható legyen, mennyire fontos türelmesen várni, míg a legkedvezőbb időpontot megtaláljuk növényeink gondozására.

Elmondjuk, mit tehetsz most azért, hogy minimalizáld az esetleges károkat.

A 2022/2023-as téli időjárás követte a többéves trendet, miszerint télen nemhogy alig láttunk havat, csapadék is igazán csak decemberben volt, hiszen jól tudjuk, hogy az 5 mm alatti csapadék mennyiség a növények számára olyan, mintha nem is lenne. Vegyük még figyelembe a 2022. év hihetetlen nagy csapadékhányát, a víztartályok minimális szintre csökkenését, majd a tavaszi napok

számának jelentős megszorodását, és számos napi melegrekord megdőlését. A hőmérséklet csúcserőke több napon is 15 Celsius-fok fölé emelkedett. Mindezt pedig a mezőgazdaság sínyli meg. Nincs még itt az igazi tavasz, veszélyek leselkednek mind a kiskerttulajdonosra, mind a mezőgazdasági termelőkre. Lássuk, miért!

A tartósan 10 Celsius-fok körüli hőmérséklet megza-

során alacsony hőmérsékletet igényelnek a generatív fázisba való átmenethez. (Ezért is vetjük őket el már ősszel.) Azaz az alacsony hőmérséklet virágzást indukál, ezt nevezzük vernalizációnak. Azonban ha túl kevés ideig tart ez a „hideg szakasz” és túl gyorsan fejlődnek a növények, sérülékenyebben reagálnak az akár márciusban vagy áprilisban berobbanó mínuszokra. Emiatt kisebb kálászokat érlelnek, és termésvesztéseség következik be.

A túl enyhe tél a gyümölcsfákra is nagy veszélyt jelent, főleg az amúgy is korán virágzó csonthéjas gyümölcsfák vannak veszélyben, hiszen a nedvkeringésük már beindult. Hazánk délnyugati részén az

Dr. Kerényi Zoltán

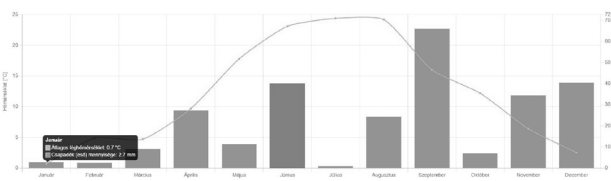
mértékben szenvednek el fagykárokat, és hamar oda lesz az idei termés.

Korábban kezdődik a növényvédelmi szezon

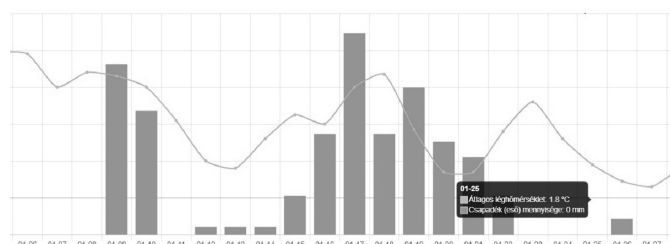
A valódi, tartós mínuszok elmaradása miatt biztos, hogy az idén korán megkezdődnek a növényvédelmi munkálatok. Sőt, többször kell majd védekezni, ami jelentősen megnöveli az amúgy is egyre magasabb termelési költségeket. A tartósan fagyos téli időjárás legnagyobb haszna, hogy nagymértékben gyéríti a károsítók áttelelő alakjait/képleteit. Szerencsére a talaj közelében nem emelkedtek olyan magasra a hőmérsékletek, néhol fagyos talajokat találhattunk, ami egy kissé hátráltatta a kártevők szaporodását. Mely károsítók jelennek meg a legkorábban tavasszal?

A kórokozók esetében a csonthéjasok monília virág- és hajtáselhalása ellen szükséges a legkorábbi védekezés. Hiszen például a kajsziabarrackot már virágzás alatt fertőzheti a gomba. A betegség első tünetei kora tavasszal jelennek meg a virágokon, mely során a szíromlevelek vagy a bibe barnulni kezd, majd a barnulás az egész virágra kiterjed, és a virág elhal. A virágzási időszakban a fertőzésnek kedvez a nedves, párás időjárás.

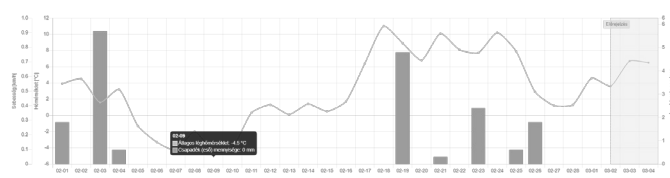
Hőmérséklet tekintetében már az alig több mint 0 °C elegendő elindulásához. A kémiai védekezést a virágok fehérbimbós állapotában kell megkezdeni megelőző jelleggel.

2022. év időjárása Katonatelepen a Kutató Intézetnél

2023. januári átlaghőmérséklet és csapadék Katonatelepen a Kutató Intézetnél

2023. februári átlaghőmérséklet és csapadék Katonatelepen a Kutató Intézetnél

varja a növények életfolyamatait. Február közepén ez sajnos bekövetkezett. Mátyás nem talált jeget, nem volt mit törnie.

Bizonyos növények, mint az őszi gabonafélék, életciklusuk

utóbbi években a kajsziabarrack már január végén eléri a pirosbimbós állapotot, és az enyhe februári napok pedig igen hamar virágzásra ösztönzik a fákat, amik aztán a kései fagyok által nem kis-

Foglalkozzunk-e a tujafélékkel vagy tekintsük invazív növénynek?

A tuja igen változatos örökzöld típus. Szinte minden kert meghatározó eleme. Örökzöld növényként mind télen, mind nyáron üde színtöltja a kertnek. Alakját tekintve találunk oszlopos, kúp, gömb, magas törzsű és csüngő (oltott) változatokat. Növekedési erélyét nézve, vannak normál iramban fejlődő (oszlopos fajták), lassan növekvő (törpe változat), gyorsan növekvő tuják (óriás, sövény, kúszó fajták). Alkalmasak szoliter növénynek (oszlopos és gömb változatok), kerülhetnek dézsába, cserépbe, melyek erkélyen, teraszon, üzletek előtt dekorálnak (oszlopos, törpe, gömb, magas törzs fajták), betölthetnek sövény funkciót (sövénytuja), talajtakaró szerepet (kúszó változat). A thuja napos vagy félárnyékos helyen, tápanyagban gazdag, enyhén savanyú földben érzi a legjobban magát. A meszes talaj kedvezőtlen hatású a növényre, száraz körülmények között nehezen fejlődik. Növekedése szabadföldben a legoptimálisabb, de dézsában, cserépben is szépen díszít, ilyenkor több öntözést, és gyakoribb tápanyag utánpótlást igényel. Ültetési ideje tavasztól egészen késő ősziig tart (április-november), hiszen a földlabdás és konténeres növények egész nyáron ültethetőek. A szakszerű ültetés mellett hangsúlyos a rendszeres öntözés és tápanyag utánpótlás (marhatrágya, komposzt, műtrágya). Kifejezetten jól működnek sövényt alkotva, akár nyírott, akár nyíratlan formában. Kedvelt az oszlopos változat, mely nyíratlan sövényként is nagyon mutatós, a Thuja occidentalis 'Smaragd' (Smaragd tuja).

Magyarországon a tuják, azok közül is a nyugati életfa népszerű örökzöld a házi kertekben. Katonatelepen talán alig van olyan kertés ház, ahol ne lenne tujaféle, akár kerítés-ként, sövényként, hiszen nem nehéz gondozni, nem igényes, fagyűrő évelő, gyorsan növő és mindig zöld, kivéve, ha elkezd barnulni. Ez nem véletlen, hiszen ezek az örökzöld dísz-

Életfa tuja

növények viszonylag igénytelenek, mégis nagyon dekoratívak, emellett kiváló térelválasztók. Azonban az elmúlt években szomorúan tapasztaljuk, hogy egyre több tuja szárad, majd

nem egyszerű elhúzódó rajzása miatt. Ezért a hangsúly a megelőzésen van. Igyekezzünk jó kondícióban tartani a tujáinkat, illetve végezzük el az elhalt ágak mielőbbi eltávolítását.

Sövény tuja

pusztul el. Ennek pedig számos oka lehet. Amennyiben szeretnénk továbbra is díszíteni kertünket és nem akarjuk kiűzni onnan, mint sokan, akik nem tartják eléggé elegánsnak, inkább invazívan terjedő növényként, ellenszenvesnek tartják, ne is próbálják telepíteni. Viszont akik kedvelik, érdemes megfontolni, hogyan fejlődhet kertünkben kevés ráfordítással. A tuja esetében nagyon fontos a megelőzés! De ha már megtámadta egy kártevő a tujád, adunk néhány tippet, hogy hogyan mentheted meg.

A tujákat pusztító kártevők

- A tujaszú a fák belsejében fejlődő kártevő, így a jelenlétét általában a telelő járatai árulják el. Kárképe az ágelhalás, amit előbb-utóbb a teljes faelhalás követ a fertőzés mértékétől függően. Kizárólag ciprusféléken él, fő tápnövényei közé tartozik a boróka, a tuja és a hamisciprus. A védekezés ellene

gést, melynek következtében a száradásos tünetek egyre súlyosabbá válnak. Végezetül a növény teljesen elszárad.

A boróka tarka díszbogár kártétele

A boróka-tarkadíszbogár sárga színű ragacsos rovarcsapdával előre jelezhető, gyéríthető. Sajnos azonban igazán hatékony növényvédő szer jelenleg nincs ellene, ezért ez esetben is a megelőzésre, a tuja egészséges állapotban tartására kell törekednünk. A megtámadott növényi részt mielőbb el kell távolítanunk és megsemmisítenünk.

E mellett a két veszélyes kártevő mellett okozhatnak még problémát a pajzstetvek. Megjelenésük esetén gyengülnek, torzulnak a hajtások, végül pedig elhalnak. Védekezni nehéz ellenük, pajzsuk miatt. A tavaszi lemosó permetezés a pajzs nélküli áttelelő lárvák ellen hatékony.

- A tujafűró aranymoly megjelenésekor a hajtáscsúcsok sárgulnak, barnulnak, majd lehullnak. Az aranymoly lárvája a csúcs felől az ágvégeken kezd aknázni a pikkely leveleken. Ahogy halad előre, az aknázott rész mögött lévő rész elszáradása mutatkozik. Ezeket az elszáradt részeket vágjuk le és semmisítsük meg.

A tuja betegségei

A leggyakoribb gombás betegség a tuja didimaszcellás pikkelylevél-barnulása. A tünetek a legfiatalabb hajtásokon jelentkeznek, melyek elkezdnek barnulni, kifakulni, és száradni. A kórokozó gomba a megfertőződött hajtásokon telel át, majd kora tavasszal innen fertőz újra. A fertőzött leveleken apró, ovális, fekete termőtesteket jelennek meg. A fertőzés miatt elhalt hajtások idővel lehullnak, az ágak csupaszon maradnak. Ekkor mindenképpen vágjuk vissza erősen a fertőzött részeket, és permetezzünk visszavágás és esős időszak után.

Pikkelylevél barnulás

A kabatinás gombabetegség hajtáselhalást, ágpusztulást okoz. Tünetei közé tartozik, hogy a hajtáscsúcs és az egy éves ág besárgul, és a növényen teljesen elkülönül az egészséges és a beteg rész. A kórokozó a sebzéseken keresztül jut be a növénybe. Védekezésként szintén el kell távolítani a fertőzött részeket. Jelentősebb fertőzés bekövetkeztekor pedig 1-2 hetente

permetezzünk réztartalmú gombaölő szerrel.

A pestalotiopsisos betegség leginkább az idősebb növényeken jelentkezik. A fertőzés következtében először a pikkelylevelek a hajtáscsúcsoktól indulva elkezdnek barnulni, majd fokozatosan kezdenek elszáradni. Súlyos esetben akár teljes ágak is felkopaszodhatnak. A gomba megtelepedését a szárazság, a me-

leg, a tápanyagihiány, és a nem ideális élőhely elősegíti. Védekezési lehetőség még nincs kidolgozva, ezért a megelőzés itt is létfontosságú. Kerülni kell a sűrű térállást, csökkenteni kell a stressz tényezőket, a fertőzés észlelésekor pedig távolítsuk el a beteg részeket és semmisítsük meg azokat.

Továbbá a tuja legyengülését okozhatja az, hogy nem kap elegendő vizet, nem megfelelő számára a talaj, nem jut elegendő tápanyaghoz vagy túl árnyékos helyre ültettük.

A leírt kártevők jellemzéséből felismerhető, hogy a tuja esetében nagyon fontos a megelőzés. Tavasszal ne hagyjuk ki a lemosó permetezést réztartalmú növényvédő szerrel, mihamarabb vágjuk le az elhalt növényi részeket, illetve ezt havonta elvégezhetjük, így megelőzve a gombás megbetegedéseket. A beteg tujáktól szabaduljunk meg minél hamarabb, mivel ezekről áttejedhet a fertőzés a többi tujára is. (Forrás: agroforum.hu)

Megváltott repülőjegy – megghiúsult utazás

Fogyasztóvédelmi rovatunkban mindig igyekszünk olyan példákat hozni, amelyek, vagy amelyekhez hasonlóak bármelyikünkkel előfordulhatnak. Nos, bizonyos vagyok benne, hogy az alábbi történet egyetlen Olvasónkkal sem eshet meg. Hát akkor miért foglalkozunk vele – a végén kiderül.

Magatartása, súlyos szabálysértése miatt egy utast egy év időtartamra letiltott járatiról egy légi személyszállító vállalkozás. Az egy év lejáta után néhány hónappal utasunk on-line ismét jelentkezett a légitársaságnál. Helyfoglalását – miután befizette a repülőjegy valamint egy csomagfeladás díját – visszaigazolták. Az uta-

zás előtti napon aztán kiderült, hogy mégsem repülhet, mivel a légitársaság a kitiltást további egy évre meghosszabbította. Ám erről nem értesítették az érintettet, aki joggal bízhatott abban, hogy újra utazhat, hiszen a repülőjegy foglaláshoz és a csomagfeladáshoz is a teljes személyi adatot közölni kell.

Ám a történet ezzel még nem jutott el a csúcspontjára. Ugyanis a légitársaság nem fizette vissza a teljes vételárat, az úgynevezett „rendelkezésre tartás” díját a befizetett összegből levonta.

A fogyasztó ekkor a Bács-Kiskun megyei Békéltető Testülethez fordult panaszával.

A testületnek nincs felhatalmazása arra, hogy vizsgálja, vajon jogosan hosszabbított-

ták-e meg a kitiltást, avagy sem, de a pénzbeli követelést illetően a fogyasztó javára döntött. A légitársaságnak a teljes összeget vissza kell fizetnie, ugyanabban a devizában, ez esetben angol fontban, ahogyan kapta.

Az indoklás szerint a visszaigazolt és kifizetett helyfoglalással a fogyasztó és a vállalkozás között légi személyszállítási szerződés jött létre, mely szerint a vállalkozás elvállalta a fogyasztó, valamint poggyásza elszállítását légi járművel, menetrendszerinti járatával Londonból Budapestre. A légi fuvarozási szolgálat tehát szerződést szegett. A szerződés megszegése esetén pedig – a törvényben foglalt feltételek szerint – a sérelmet

szenvetett fél egyebek között követelheti okozott kárának megtérítését.

A leírtak ugyan egy kivételes helyzetre vonatkoznak, de amiért közre adtuk, az egy általános szabály. Azaz bármilyen tömegközlekedési eszközre – pl. repülőre, vonatra, autóbuszra – váltott jegy a szolgáltató és fogyasztó közötti szerződésnek minősül. Szerződésszegés esetén tehát mindkét fél követelheti kára megtérítését.

A Bács-Kiskun vármegyei Békéltető Testület elérhetőségei:

Kecskemét, Árpád krt. 4.

Tel.: 76/501-525

e-mail:

bekeltetes@bacsbekeltetes.hu

Összeállította:

Kovács Klára

**KÉRJÜK, BEFIZETETT ADÓJA 1%-ÁVAL TÁMOGASSA
A MATHIASZ JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLÁÉRT ALAPÍTVÁNYT!**

Adószám: 19048222-1-03 – 6000 Kecskemét, Katona Zsigmond u. 1.

Februári kecskeméti sporthírek – ízelítő

LABDARÚGÁS

Az NB I.-ben a KTE-Hufbau férfi felnőtt labdarúgó csapata a Budapest Honvéd csapatát fogadta és nyert. Gyorsan vezetéshez jutottak a hazaiak, de ezt kiegyenlítették a vendégek, akik hamarosan a vezetést is megszerezték. Elég szervezetlennek tűnt a hazaiak védekezése, ismétleten hajtottak, küzdöttek egymásért a kecskeméti játékosok, így sikerült kiharcolni a 2-2-es döntetlent.

FTC-KTE-Hufbau 1-1. Védkező hadrendben kezdtek a vendégek, hiszen lehetett számítani a hazaiak nyomására. A Ferencváros meg is szerezte a vezetést, majd visszavettek a tempójukból, ami meg is bosszulta magát, mert egy remek szögletvariációt követően kiegyenlítették a vendégek.

Az Újpest FC csapata 2-2-es döntetlennel távozott a Széktói Stadionból február

végén. Hamar vezetést szerzett a vendég gárda, akik jól felkészültek a hazaiakból. Szünetben változtatott a KTE, de ismét gólt kaptak, amit óriási szívvel, sok futással és hittel sikerült kiegyenlíteni.

FUTSAL

A magyar férfi első osztályú futsal bajnokságban szereplő SG Kecskemét Futsal csapata az MVFC Berettyóújfalu csapatát fogadta. A hazaiak elkerülhető gólokat kaptak, így pedig nem lehet rangadót nyerni, nem is volt meglepő a 5-2 arányú vendéggyőzelem.

A Stúdió Futsal Nyíregyháza – SG Kecskemét Futsal 2-4. Idegenbeli győzelmével a harmadik helyen zárta az alapszakaszt a kecskeméti gárda, akik végig kontroll alatt tartották ellenfelüket és sok fiatal szerepeltetett ezen az összecsapáson.

A Magyar Kupa harmadik fordulójában Debrecenbe látogatott a kecskeméti csapat,

ahol hosszabbítás után 4-3 arányú idegenbeli győzelmet aratott és ezzel továbbjutott. Rengeteg helyzet alakult ki mindkét oldalon, de a vendégek egy kicsivel jobban küzdöttek egymásért. A továbbjutás a csapatmunka diadala volt.

A felsőház első mérkőzésén DEAC – SG Kecskemét Futsal 2-1. A vendégek nem tudták átmenteni a legutóbbi debreceni jó formájukat, teljesen dekoncentráltan, sok helyzetet kihagyva játszottak, könnyű gólokat ajándékozva a hazai csapatnak.

KOSÁRLABDA

A férfi kosárlabda NB I.-ben szereplő DUNA ASZFALT-DTKH Kecskemét az Arconic-Alba Fehérvár együttesét fogadta. Végig a kecskeméti csapat akarata érvényesült. Támadásban jól járatták a labdát, mindig volt valaki,

aki sikeresen be tudta fejezni az akciókat, így alakulhatott ki a 88-77-es végeredmény.

Falco-Vulcano Energia KC Szombathely – DUNA ASZFALT-DTKH Kecskemét 98-61. Nagyon gyengén kezdett a kecskeméti csapat. Rögtön az elején olyan különbség alakult ki, ami a végéig meg is maradt.

DUNA ASZFALT-DTKH Kecskemét – Budapest Honvéd 94-77. Fontos győzelmet arattak a hazaiak, akik végig remek hozzáállással kosárlabdáztak a mérkőzésen. Igazából a hajrában tudták eldönteni a maguk javára az összecsapást.

RÖPLABDA

A Pénzügyőr SE sima 3-0-s mérkőzésen jutott túl a Kecskeméti RC férfi röplabda csapatán a Magyar Kupa elődöntőjében.

Dr. Kovács Péter

Imádság Ferenc pápa magyarországi látogatására készülve

Mennyei Atyánk, gondviselő Istenünk!
Köszönjük, hogy Te kísértél minket történelmünk során.

Vétkeinket megvallva kérjük, hogy egyre jobban megismerjük Fiadat, Jézus Krisztust!

Ő a mi biztos jövőnk. Azért jött, hogy életünk legyen békében és önzetlen szeretetben.

KRISZTUS
A JÖVŐNK

Ferenc pápa
Magyarországon 2023. április 28-30.

Bizalommal kérjük, hogy Nagyszónyunk, a Boldogságos Szűz Mária, valamint a magyar szentek és boldogok köz-

benjárására, Szentatyánk, Ferenc pápa közelgő látogatása legyen kegyelem és erő forrása, hogy hitünkben növekedve, egymással és a többi nemzettel békeségben éljünk, reménnyel építsük földi hazánkat, és parancsait teljesítve eljussunk az örök hazába. Ámen.

Forrás: Finta József érseki helynök

Facebook-bejegyzése

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK KATONATELEPIEKNEK

Általános segélyhívó telefonszám (éjjel-nappal): 112
(továbbra is hívható a 104 (mentők), 105 (tűzoltók)
és a 107 (rendőrség) telefonvonalra)

Katonatelepi Polgárőrség telefonszáma: +3630 621 6029

Egészségügyi problémákkal kapcsolatos információk
Egészségügyi Központ:

Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond Ferenc u. 25/A
Tel.: +3676 76 471 428

Felnőtt háziorvos: dr. Serfőző Katalin (+3630 3587967)

Rendelő: +3676 471 428

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 8-12 óráig,
kedd, csütörtök: 13-17 óráig

Gyermekorvos: Dr. Svorenj Gábor

Rendelési idő: hétfő: 8:00-12:00, kedd: 14:00-18:00, szerda: 10:00-12:00
csütörtök: 16:00-18:00, péntek: 8:00-12:00

Csecsemőtanácsadás, prevenciós rendelés: szerda: 8:00-10:00,

csütörtök: 14:00-16:00

Telefon: 76/471-053

Katonatelepi védőnői szolgálat: Hegedűsné Torma Petra
(+3630 590 1819) +3676 507 916

Rendelő: +3676 471 503 minden kedden 12:30-13:00

Katonatelepi Fiókgyógyszertár: Kecskemét,

Katonatelep, Zsigmond F. u. 25/A Tel.: +3676 323 188

Nyitvatartási idő: hétfő, szerda, péntek: 8-13 óráig,

kedd, csütörtök: 13-18 óráig

Dr. Fekete Gábor önkormányzati képviselő +3670 313 4372

Kecskemét-katonatelepi üzletek, boltok:

Borka pékáru bolt, Ezüstenyő utca 1.

Önért 1. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét

Katonatelep, Lugas sor 52.

Tel.: +3630 7698259

Önért 2. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét

Katonatelep, Mályva u. 37.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 6-18, szombat 6-12,
vasárnap 6-11 óráig Tel.: +3630 7697370

KTSE Balla Krisztián, e-mail: katonatelepise@gmail.com

Kattints a Katonatelepi közügyek internetes oldalára: www.katonatelep.hu